

Poučenie

vo veci peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla

Právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu, medzi ktoré patrí aj peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla upravuje zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“).

Peňažné príspevky na kompenzáciu sú určené na zmiernenie alebo prekonanie znevýhodnenia, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama. Ich účelom teda nie je zabezpečenie základných životných podmienok a nie sú určené na riešenie nepriaznivej finančnej situácie.

Podľa charakteru nároku sa peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla považuje za fakultatívnu dávku na priznanie ktorej neexistuje právny nárok, môže byť priznaný a poskytnutý len v prípade splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok.

Konanie o priznanie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla začína na základe žiadosti fyzickej osoby; rozhodovaniu v predmetnej veci predchádza posudková činnosť (lekárska a sociálna), presné a úplné zistenie skutočného stavu veci a za tým účelom obstaranie si podkladov potrebným pre rozhodnutie. Nárok na peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla a nárok na jeho výplatu vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) o jeho priznaní.

Na konanie, rozhodovanie a v prípade splnenia všetkých podmienok aj poskytnutie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla je vecne príslušný úrad v mieste trvalého bydliska žiadateľa.

Podmienky poskytnutia predmetného peňažného príspevku sú zverejnené na stránke www.upsvar.sk.

Lehoty na vydanie rozhodnutia a vypracovanie lekárskeho a komplexného posudku:

Uvedené lehoty upravuje ustanovenie § 55 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z., v zmysle ktorého ak je podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kúpu osobného motorového vozidla komplexný posudok, lehota na jeho vypracovanie je 60 dní od začatia konania a lehota na vyhotovenie rozhodnutia je 30 dní od vypracovania komplexného posudku. Ak je podkladom na rozhodnutie lekárskeho posudku, lehota na jeho vypracovanie je 30 dní od začatia konania a lehota na vyhotovenie rozhodnutia je 15 dní od vypracovania lekárskeho posudku.

Ak nemôže príslušný úrad vzhľadom na okolnosti prípadu rozhodnúť v lehote podľa prvej vety, môže Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny predĺžiť lehotu na rozhodnutie najviac o 30 dní.

Príslušný úrad doručí účastníkovi konania spolu s rozhodnutím aj komplexný posudok alebo lekársky posudok, ktoré sú podkladom tohto rozhodnutia.

Doručovanie písomností:

Dôležité písomnosti, najmä rozhodnutia, výzvy a predvolania, sa doručujú do vlastných rúk adresátovi alebo osobe, ktorá sa preukáže jeho splnomocnením na preberanie zásielok.

Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť počas uloženia na pošte, písomnosť sa považuje za doručení dňom vrátenia nedoručenej zásielky správne orgánu, aj keď sa adresát o tom nedozvedel.

Povinnosti žiadateľa o priznanie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla a fyzickej osoby s ŤZP, ktorej bol tento peňažný príspevok poskytnutý:

- preukázať skutočnosti rozhodujúce na priznanie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, na jeho výšku alebo výplatu,
- na výzvu príslušného úradu preukázať výšku svojich príjmov a hodnotu majetku, ohlásiť zmeny v ich výške a zmeny v rodinných pomeroch a majetkových pomeroch, ktoré sú rozhodujúce na určenie výšky peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, v lehote určenej príslušným úradom,
- na výzvu príslušného úradu preukázať skutočnosti rozhodujúce na poskytnutie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, jeho výšku alebo výplatu do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak príslušný úrad neurčil dlhšiu lehotu,
- zabezpečiť na vlastné náklady úradný preklad dokladov, ktoré sú podkladom pre rozhodnutie o peňažnom príspevku na kúpu osobného motorového vozidla do slovenského jazyka podľa zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov, ak sú vystavené v inom ako v štátnom jazyku; táto povinnosť neplatí, ak sú tieto doklady vyhotovené v českom jazyku,
- na výzvu príslušného úradu podrobiť sa vyšetreniu zdravotného stavu alebo podrobiť sa posúdeniu zdravotného stavu alebo opätovnému posúdeniu zdravotného stavu,
- umožniť návštevu zamestnanca príslušného úradu v mieste svojho trvalého alebo prechodného pobytu, ktorá je potrebná na účely kompenzácie
- oznámiť príslušnému úradu do ôsmich dní skutočnosti týkajúce sa plnenia povinností súvisiacich s týmto poskytnutým peňažným príspevkom,

- plniť ďalšie povinnosti ustanovené zákonom č. 447/2008 Z. z.

Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla patrí medzi jednorazové peňažné príspevky na kompenzáciu, z poskytnutia ktorého vyplývajú fyzickej osobe s ŤZP určité povinnosti a lehoty, nedodržanie ktorých môže mať za následok uloženie povinnosti vrátiť poskytnutý peňažný príspevok alebo jeho pomernú časť.

Ak fyzická osoba s ŤZP nepoužila poskytnutý jednorazový peňažný príspevok na kompenzáciu na kúpu osobného motorového vozidla a táto fyzická osoba zomrela, poskytnutý peňažný príspevok sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve.

Fyzická osoba s ŤZP je, okrem uvedených povinností, ďalej povinná:

- kúpiť osobné motorové vozidlo do 3 mesiacov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, najneskôr do 6 mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, ak osobné motorové vozidlo nemožno kúpiť alebo upraviť z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia, sprostredkovanie predaja alebo úprava osobných motorových vozidiel. V prípade, ak si fyzická osoba s ŤZP nemôže kúpiť osobné motorové vozidlo v lehote do 3 mesiacov od poskytnutia peňažného príspevku z objektívnych dôvodov, je povinná predložiť príslušnému úradu potvrdenie o tejto skutočnosti v príslušnej lehote; fyzická osoba s ŤZP je povinná kúpu osobného motorového vozidla preukázať hodnoverným dokladom (napr. faktúrou, bankovým výpisom z účtu...) a osvedčením o evidencii, v ktorom je zapísaná ako vlastníčka osobného motorového vozidla,
- vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, ak peňažný príspevok nepoužila na účel, na ktorý jej bol poskytnutý, v lehote ustanovenej zákonom,
- vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť, ak predá alebo daruje osobné motorové vozidlo alebo bola povinná vrátiť osobné motorové vozidlo subjektu, ktorý jej poskytol úver na kúpu osobného motorového vozidla, alebo osobné motorové vozidlo nie je využívané na jej individuálnu prepravu pred uplynutím 7 rokov od poskytnutia tohto peňažného príspevku,
- vrátiť pomernú časť peňažného príspevku, ak do 12 kalendárnych mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla sa nezamestná alebo sa jej neposkytuje sociálna služba v domove sociálnych služieb, špecializovanom zariadení, dennom stacionári podľa zákona o sociálnych službách (zákon č. 448/2008 Z. z.) alebo nenavštevuje školské zariadenie a nespĺňa podmienku využívania osobného motorového vozidla uvedenú v § 34 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. Pokiaľ bolo v tejto lehote osobné motorové vozidlo odcudzené alebo havarované, alebo havarované osobné motorové vozidlo bolo predané alebo darované, fyzická osoba s ŤZP *nie je povinná* vrátiť pomernú časť peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, ak pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia predchádzajúceho peňažného príspevku nepožiadala o ďalší peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla.

- v prípade poskytnutia ďalšieho peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, vrátiť tento peňažný príspevok, ak nesplní záväzok, že osobné motorové vozidlo, na ktoré sa poskytol predchádzajúci peňažný príspevok, do 6 mesiacov od kúpy nového osobného motorového vozidla predá alebo požiada o vyradenie z evidencie motorových vozidiel,
- vrátiť rozdiel medzi výškou poskytnutého peňažného príspevku a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o kúpe osobného motorového vozidla,
- vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho časť, ktorý bol poskytnutý neprávom alebo vo vyššej sume ako patril,
- vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, ktorý bol poskytnutý neprávom na základe preukázateľne nepravdivých údajov, ktoré uviedla fyzická osoba,
- vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, ak bol použitý na iný účel, než na ktorý bol poskytnutý.

Fyzická osoba s ŤZP *nie je povinná vrátiť* peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť, ak osobné motorové vozidlo, na ktoré bol poskytnutý peňažný príspevok, bolo odcudzené alebo havarované, alebo havarované osobné motorové vozidlo predá alebo daruje a fyzická osoba s ŤZP pred uplynutím 7 rokov od poskytnutia predchádzajúceho peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla nepožiada o ďalší peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla. V prípade, ak fyzická osoba s ŤZP požiada o ďalší peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, je povinná vrátiť peňažný príspevok alebo jeho pomernú časť za obdobie od prvého dňa v mesiaci, v ktorom bola podaná žiadosť o ďalší peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, do uplynutia 7 rokov.

Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla nemožno poskytnúť na osobné motorové vozidlo, ktoré bolo zakúpené pred dňom vypracovania komplexného posudku.